

ZA IZBOLJŠANJE LISTA
 potrebujemo Vaše dobre volje. Vsek, ki
 mu priporočate "Glas Naroda" ali za
 pridobite za naročnika, vam bo hvale-
 šen, ker ste mu odprli pot k zares lepemu
 in zanimivemu čitju. : : : :

GLAS NARODA

POZOR, NAROČNIKI...
 Naročnikom oznanjamo, da več ne pošil-
 jamo potrdil za poslane naročnine. Za
 dostavo potrdilo poleg naslova na listu-
 do katerega dne, meseca in leta je na-
 ročnina plačana. Uprava

TELEPHONE: Chelsea 3-1242 Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879. ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK
 No. 89. — Štev. 89. NEW YORK, MONDAY, APRIL 18, 1938 — PONEDELJEK, 18. APRILA 1938 Volume XLVI. — Letnik XI-VI.

DELAVSKA PREDLOGA MORA BITI SPREJETA

TUDI AMER. DELAV. FEDERACIJA JE ZA SPREJEM PREDLOGE, TODA GREEN STAVI SVOJE POGOJE

Najprej bi znašala minimalna plača 25 centov na uro, z leti bi se pa povišala na 40 centov. — Stavka unijskih razvažalcev. — Remington-Rand, Inc. se je pritožila. — Canadski mornarji stavkajo. — International Ladies Garment Workers Union bo izstopila iz CIO.

WASHINGTON, D. C., 17. aprila. — Vodilni člani kongresa niso nič kaj zadovoljni, ker je predsednik Roosevelt v svoji zadnji poslanici tako vneto priporočal sprejem predloge glede minimalnih plač in maksimalnega delovnega časa.

Demokrat McReynolds iz Tennessee, ki se je meseca decembra tako uspešno boril proti predlogi, da je bila vrnjena tozadnevemu odboru, je rekel, da bo obnovil svoj boj, češ, da bi predloga sicer nekoliko koristila severnim državam, dočim bi južnim državam neizmerno škodovala.

Predlogo so bili v posebnem kongresnem zasedanju porazili južni demokrati in republikanci. Nekaj sličnega bi se sedaj zgodilo, če bi prišla predloga na dnevni red.

Ameriška delavska federacija se spocetka ni strinjala s stališčem administracije, zdaj je pa namignil William Green, da bo še enkrat proučil celo zadevo.

Prvo leto naj bi znašala minimalna plača 25 centov na uro. Z vsakim letom bi se povišala za pet centov, da bi znašala slednjč 40 centov na uro. Delovni teden naj bi bil spocetka dolg 44 ur in bi se skrčil v dveh letih na 40 ur.

ROCHESTER, N. Y., 17. aprila. — Ker so unijski razvažalci zastavkali in zahtevajo višje plače, so morali trgovci in prodajalci s privatnimi avtomobili razvažati svoje blago.

WASHINGTON, D. C., 17. aprila. — Remington Rand, Inc., je vložila včeraj pri najvišjem sodišču priziv proti odločitvi National Labor Relations Boarda, da mora sprejeti nazaj na delo delavce, ki jih je odpustila začasa stavke leta 1936. Vodstvo družbe pravi, da bi moralo odsloviti 4000 sedanjih delavcev, če bi hotelo sprejeti štrajkarje nazaj.

THE DALLAS, Ore., 17. aprila. — Včeraj je bil obsojen tukaj na dve leti in enajst mesecev ječe Dave Rutz, organizator unije razvažalcev. Obtožen je bil sabotaže.

TORONTO, Ont., 16. apr. — Canadian Seaman's unija je danes razpostavila pikete po vseh pristaniščih od Montreala do Fort Williama, ko je zastavkalo 2000 unijskih članov. Namen stavke je prisiliti dvanajst parobrodskih družb k priznanju unije. Včeraj je bilo vsled stavke, 160 parnikov zadržanih v raznih pristaniščih.

JERSEY CITY, N. J., 17. aprila. — Tovarne Crucible Steel Co., v tukajšnjem mestu in v bližnjem Harrisonu, ki so vsled stavke že izza 14. marca zaprte, bodo prihodnji teden zopet začele obratovati. Družba se je sporazumela z odborom za organiziranje jeklarjev, ki posluje pod pokroviteljstvom CIO. Podrobnosti pogodbe niso znane. Na delo se bo vrnilo nad dva tisoč delavcev.

NEW YORK, 17. aprila. — International Ladies Garment Workers Union, ena prvih velikih organizacij, ki so se pridružile Lewisovemu odboru za industrijalno organizacijo, bo najbrže pustila Odbor na cedilu. Njen predsednik David Dubinski je bil že od nekdanj proti trajnemu razkolu v ameriškem delavskem gibanju. Ker pa namerava

General Franco je dospel do morja

HOLANDSKA PRINCESA V VELIKIH SKRBEH

Holandski princ-soprog se še vedno ni vrnil. — Prestolonaslednica s eboji za svojo hčer.

HAAG, Holandska, 17. aprila. — Holandska prestolonaslednica princesa Julijana se je s svojo hčerko princeso Beatrico preselila iz svoje palače v palačo svoje matere, ker se boji, da bi njen soprog princ Bernhard ugrabil otroka.

Navzlic temu, da je bilo javnosti naznanjeno, da se bo princ vrnil 25. aprila s potovanja po morju, vendar so Holandci mnenja, da sta se prestolonaslednica in njen mož razšla.

Vzrok za princen odhod pa ni spor s kraljico Viljmino zaradi poroke njegovega brata prince Ašvina, temveč različnost v značajih holandske princese in nemškega princea.

Kraljica Viljmina je zaradi tega spora zelo potrta, toda ne holandski narod, kajti, ko je postalo znano, da je princ Bernhard vnet nazijec, narod želi, da bi se princesa Julijana in princ Bernhard za stalno razšla, da ne bi princ skušal zavleči Holandsko pod nadoblast Nemčije.

Holandski narod se je sedaj prepričal, da se Julijana neče vzkloniti zahtevam svojega moža. Bernhard misli, kot vsi Nemci, da mu mora biti žena v vseh ozirih pokorna.

Kraljica Viljmina si je mnogo prizadevala, da bi poravnala spora med svojo hčerko in njenim možem, toda Julijana je odločno izjavila, da hoče biti ločena od svojega moža, dokler ne izpremeni svojega obnašanja.

Ko je bila 31. januarja rojena princesa Beatrice, je princ Bernhard najel nemško pestunjo, toda Julijana jo je takoj odslovila. Od tedaj so bili prepri med njima na dnevnem redu. Slednjč so bili zdravniki prisiljeni od princea zahtevati, da ne nadleguje in razburja svoje žene. Bernhard se je razjezil in je s svojim bratom odpotoval v London. Nato so zdravniki svetovali Julijani, da naj bo prijaznejša s svojim možem, češ, da je nervozen. Julijana pa jih je zavrnila, češ, da je Holandski dala prestolonaslednico, da je s tem njena naloga izvršena in da se more princ vrniti v svojo domovino.

Ko se je Bernhard vrnil iz Londona, je izvedel za ta ultimatum svoje žene in je zagrozil, da bo svojo hčer odpeljal s seboj ter je odpotoval iz Haaga.

AMNESTIJA NA ČEŠKEM

Predsednik dr. Beneš je dal izpustiti politične kaznenjence. — Češka hoče zadostiti Hitlerjevim zahtevam.

PRAGA, Čehoslovaška, 17. aprila. — Čehoslovaški predsednik dr. Edvard Beneš je razglasil obsežno amnestijo, katere bo v prvi vrsti deležnih 3.500.000 sudetskih Nemcev. Ta amnestija je v soglasju z vladno izjavo pred nekaj dnevi, da bo šla Čehoslovaška do skrajne meje s svojimi konescijami, da vstreže nemškim zahtevam.

Amnestija pa ne velja za vojake, temveč samo za civiliste, ki so se politično več ali manj pregrešili.

Predsednik Beneš je rekel, da želi Čehoslovaška doseči popolni sporazum z Nemčijo.

Po Beneševim amnestiji bo osvobojenih okoli 1000 sudetskih Nemcev, ki so bili obsojeni zaradi političnih prestopkov.

Nemški poslanec Johann Neuwirth je rekel, da je amnestija samo drobnica, ki je samo začasno izboljšala položaj, ki ga ni bilo več mogoče držati, ki pa ni odstranila vzroka.

Čehoslovaški Nemci, kateresčiti Hitler, so pričeli zahtevati avtonomijo.

Med drugim je rekel predsednik Beneš: "V naših sosednjih državah so se dogodile izpremembe, ki so zelo važne za celo Evropo in posebno še za osrednjo Evropo. Svojih oči nisem zaprl proti resnemu položaju. Storitimoramo vse, da vzdržimo mir. Izkreno želimo, da dosežemo trajni sporazum z našimi sosedi. Prav posebno vero imamo v sporazum z Nemčijo, kar želi tudi Nemčija sama, kar so nam zagotovili odgovorni Nemci. Prepričan sem, da more biti vzdržan mir samo, ako se razne države med seboj spoštujejo in ako se nobena država ne vmešava v notranje zadeve druge države."

VELIKA NOČ ZA PREDSESEDNIKA

WASHINGTON, D. C., 17. aprila. — Predsednik Roosevelt in njegova soproga sta v krogu svoje družine mirno obhajala Veliko noč. Rooseveltova soproga je ob sončnem vzhodu bila navzoča pri opravih na Arlington pokopališču in je na grob nepoznanega vojaka položila vence lilij.

Pozneje je bil predsednik s svojo družino pri cerkvenih opravilih v episkopalni cerkvi sv. Tomaža.

KRI JE TEKLA V PALESTINI

Arabski teroristi so se spopadli z angleškimi vojaki. — Ubitih je bilo 19 Arabcev in trije židje.

JERUZALEM, Palestina, 17. aprila. — Angleški vojaki in arabski teroristi so se spopadli 50 milj severno od Jeruzalema. V boju je bilo ubitih 19 Arabcev, dva pa sta bila ranjena. V drugi bitki med Arabci in židji so bili ubiti trije židje.

Jeruzalemska policija je bila ojačena in straži Omarjevo mošejo in cerkev Božjega groba.

Veliko noč obhajajo kristjani, židje in mohamedanci.

Kristjani so obhajali Veliko noč v cerkvi Božjega groba, mohamedanci so obhajali praznik Nebi Muse v Omarjevi mošeji, židje pa ob zidu joka.

Sir Charles Tegart, ki ga je angleška vlada poslala v Palestino, da zatre terorizem, je na vse važne kraje poslal močne vojaške posadke. Anglija ima v Palestini 8000 vojakov in 2000 policistov, s katerimi skuša zatreti terorizem, ki že dve leti pretresa deželo.

POLOŽAJ NA DALJ IZTOKU

Kitajci naskokujejo vrata Jihsijena. — 10.000 Japoncev je obkoljenih. Politična kriza na Japonskem.

SANGHAI, Kitajska, 17. aprila. — Bataljon "Velikega petka", ki je sestavljen iz kitajskih kristjanov, naskakuje vrata Jihsijena, kjer je obleganih 10.000 Japoncev.

Večji del starodovnega mesta je v plamenih in ulice so pokrite z mrlči. Izgube na obeh straneh segajo v tisoče.

Kitajci so pričeli naskakovati mesto, ko je vrhovni poveljnik maršal Čankajšek na arnado izdal povelje, da mora mesto zavzeti še pred koncem dneva. In armada se je zavzela, da izpolni ukaz svojega poveljnika in zavzame mesto na velikononoč nedeljo.

Japonski letalci so skušali vreči živež obleganim tovarišem, toda postojanke se menjavajo tako naglo, da pade mnogo živeža v kitajske vrste.

V Hankovu je maršal Čankajšek vodil proslavo zmage ter je po radio slavil junaštvo kitajske armade.

REPUBLIKANSKA ŠPANIJA JE S TEM RAZDELJENA NA DVOJE

HENDAYE, Francija, 17. aprila. — Armada generala Franca je po zavzetju mest Vinanoza in Benicarlo dospela do Sredozemskega morja, zasedla obrežje na razdaljo 20 milj ter razdelila republikansko Španijo na dvoje.

POGODBA MED ITALIJO IN ANGLIJO

S pogodbo je bil poravnčan triletni spor. — Pogodba bo vodila v mirovno pogodbo petih držav.

RIM, Italija, 17. aprila. — Anglija in Italija ste podpisali pogodbo, ki bo najbrže izgladi pot do mirovne pogodbe petih držav. Ta pogodba je poravnala triletni spor med Anglijo in Italijo zaradi Sredozemlja in posestev v Afriki.

Diplomati so mnenja, da bo angleško-italijanska pogodba vodila do sporazuma med Francijo in Italijo ter zaveznicu Italije, Nemčijo. Diplomati tudi upajo, da se bo Poljska odločila, da sodeluje z Anglijo, Francijo in Italijo.

Poglavitne točke pogodbe, ki sta jo v Chigi palači podpisala italijanski vnaujni minister grof Galeazzo Ciano in angleški poslanik lord Perth, so: Italija se je zavezala, da iz Špan-ke odpokliče svoje vojaštvo, ko bo končana državljanska vojna.

Anglija pa bo v zameno za to pri Ligi narodov izposlovala, da bo Italiji priznana osvojitvev Abesinije.

Italija se bo pridružila mornariški pogodbi med Anglijo, Združenimi državami in Francijo iz leta 1936.

Italija bo iz Libije odpoklicala svoje čete po 1000 vojakov na mesec in bo pustila samo 30.000 vojakov.

Obe državi ste potrdili sporazum glede Sneeškega kanala iz leta 1888. Vsem državam je za vse čase dovoljena plovba skozi kanal.

Italija je obljubila, da ne bo odvrnila vode iz Modrega Nila, ki izvira v Tana jezeru.

Obe državi ste se zavezali, da ne boste vodili propagande ena proti drugi.

Obe državi ste se dogovorili, da se medsebojno obveščate glede premikanja oborožene sile v Srdozemskem in Rdečem morju, v Adenskem zalivu in v Sudanu.

skem je nastala velika kriza v japonskem kabinetu. Politični voditelji prihajajo v vilo ministrskega predsednika princea Fumimaro Konoje, ki je zagrozil, da bo odstopil. Časopisje le malo poroča o vojni.

Ministrski predsednik dr. Negrin je takoj imenoval "rešiteja Madrida", generala Jose Miajo za diktatorja južnega dela republikanske Španke.

Zavzetje Vinaroza in Benicarla pomeni za generala Franca največjo zmago državljanske vojne. Razbita republikanska armada se je v neredu razcepila in en del se je umaknil proti Valenciji, drugi del pa proti severu.

Umikanje vladne armade je branila mednarodna brigada, ki je bila tudi razdeljena. Nemški bataljoni so se umaknili proti severu, čehoslovaški pa proti Valenciji.

HENDAYE, Francija, 17. aprila. — Včeraj se je ob sredozemskem obrežju bojevalo nad 150 vladnih in fašističnih aeroplanov.

Trije vladni skadroni bombnikov so zadeli na fašistično zračno silo ob obrežju. Namen vladnih aeroplanov je bil za braniti fašistom, da ne bi še bolj raztegnili pasu, ki loči severni in južni del republikanske Španke.

Madridski poročevalec lista Exchange Telegraph poroča, da je diktator južne Španke general Jose Miajo po radio naznanil, da so republikanci zopet zavzeli Benicarlo, južno od Venaroz.

BARCELONA, Španka, 17. aprila. — Sinoci je vsakdo mogel po radio slišati ministrskega predsednika Juana Negrina, ki je pozival vse republikance, da se bore proti fašistom ter jim je obljubil, da jih bo vlada zadostno preskrbljevala z orožjem.

Vlada je vedela, da bodo fašisti dospel do morja in je zato že več tednov v Madrid dovažala orožje, municijo in živež, tako da se more mesto držati še najmanj 10 mesecev.

Dr. Negrin je skončal svoj govor z besedami:

"Ponavljam naše geslo: Branite se danes, da napadete pozneje. Ta "pozneje" bo prišel kmalu. Ko bomo branili Španko, bomo svetovno demokratično."

VELIK POŽAR V SAN FRANCISCO

SAN FRANCISCO, Cal., 17. aprila. — Več ur velikega truda je bilo treba, da so gasilci omejili požar v pristanišču. Ko je bil požar na svojem višku, je ogrožal dva tovorna parnika in blago na pomolu, ki je vredno \$200.000. Škoda znaša okoli \$100.000.

ustanoviti John L. Lewis trajno delavsko organizacijo in noče nič slišati o kakšnem kompromisu z A. F. L., se mu je začel Dubinski odtujevati. International Ladies Garment Workers Union ima četrt milijona članov.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (A Corporation)

Frank Sak, President J. Lupsha, Sec. Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

45th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Table with subscription rates for various regions like Ameriko, Kanado, New York, etc.

Subscriptions Yearly \$4-

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y. TELEPHONE: Chelsea 3-1242

DOPISI brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar za naročnino naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

ANGLIJA IN ITALIJA

Po dolgotrajnih pogajanjih sta v soboto zastopnika Anglije in Italije sklenila v Rimu prijateljsko pogodbo, čije svrha je, odpraviti napetost v Sredozemlju in v Afriki.

Pogodba bo pa šele takrat podpisana, ko se bodo italijanski "prostovoljci" umaknili iz Španske in ko bo Anglija priznala zavetje Abesinije.

Pogodba določa predvsem, naj ostane političen položaj z ozirom na Sredozemlje neizpremenjen, naj Italija pokliče nekaj svojega vojaštva iz Libije in naj po koncu španske državljanske vojne ne zahteva Italija zase niti koščka španske zemlje.

Utrjeno angleško pristanišče Aden, ki kontrolira vhod v Rdeče morje, naj bo izključno le pod angleškim nadzorstvom. Italijani nimajo pravice zaustaviti Nilu, ki je za Egipt življenske važnosti, dotoka iz jezera Tana v Abesiniji.

Pogodba nudi Angliji večje prednosti kakor pa Italiji. Toda Mussolini je zadovoljen, da ima Anglijo na svoji strani, ker ni več daleč čas, ko se bo italijansko-nemško prijateljstvo začelo krhati.

DELADIER

Ko je odstopil prejšnji teden francoski ministrski predsednik Leo Blum, mu je nasledil voditelj radikalnih socialistov Edouard Daladier, ki je v torek predstavil svoje tovariške poslanski zbornici.

Zbornica mu je izrekla zaupnico s 576 glasovi. Proti njemu je bilo samo pet poslancev. Takoj nato je bila sprejeta prva vladna predloga s 508 glasovi.

Daladier si je do 31. julija izgovoril izredno polnomoč, kajti le na ta način upa urediti državne finance in spraviti gospodarsko življenje v pravi tir.

Njegov prvi uspeh je bil, da je pregovoril delavske organizacije, da bodo za slučaj nesporazuma z delodajalci pozvale vlado za posredovalko.

Takoj nato se je vrnilo na delo 150.000 štrajkarjev. Francoska javnost si od Daladiera mnogo obeta. Toda po mnenju nekaterih bi bil Blum lahko dosti več dosegel kot pa Daladier, če bi mu dala zbornica slično oblast.

Iz Jugoslavije

Tatvina v rudniku zlata.

Ponoči je bila velika in predrzna tatvina dragocenosti v znani romarski cerkvi Marije Bistriške. Kmalu po polnoči je kaplan slišal sumljivo ropotanje, zaradi česar je skozi okno ustrelil v zrak. Strel pa ni nikogar alarmiral, ker so bile takrat še krème odprte in so ljudje pač mislili, da streljajo kakšni ponočnjaki. Tudi kaplan sam je mislil, da so ropot povzročili ponočnjaki in podal se je k počitku. Nekaj ur pozneje pa je neki orožnik opazil skupino sumljivih ljudi, ki so prihajali iz cerkve. Ko jih je hotel legitimirati, so se spustili v beg in tudi ustrelili so nekajkrat proti orožniku. Orožnik je alarmiral svoje tovariške, ki so zasledovali begunce v smeri proti Zagrebu. V cerkvi pa so ugotovili, da so tatovi odnesli dve dragoceni kromi, zlato verigo in tudi tabernakelj, težak okrog 250 kg. Kroni in tabernakelj so tatovi med begom svrgli proč, nekatere dragocenosti manjšega obsega, ki pa vendarle predstavljajo vrednost kakih 200.000 din, so pa odnesli s seboj.

Strah pred operacijo ga je tiral v prostovoljno smrt.

Obešenega so našli na podstrešju v Ropočah 48-letnega posestnika Josipa Borca, ki je prispel domov iz bolnišnice, kjer so ga operirali zaradi kile. Moral pa bi se ponovno podvreči operaciji, ker ni prva operacija uspela. Josip Bore je bil zadnje dni zelo plašen ter je svoji ženi in drugim znancem povedal, da čuti velik strah pred ponovno operacijo, ki je itak ne bo prestal. Zaradi tega je rajši šel v prostovoljno smrt.

Tatvina v znani romarski cerkvi.

V rudniku zlata Blagojev kamen pri Dolnjem Milanovu so neznani vlomilci vdrli v rudniški laboratorij ter odnesli amalgam zlata, težak okrog 30 kg in vreden preko 300.000 din. Vlomilci so vdrli v laboratorij skozi okno in potem izginili brez sledu. Orožniki jih zasledujejo zaenkrat še brezuspešno po vsem okolišju. Med vlomilci je moral biti nekdo, ki je prav dobro poznal vse prostore rudniške uprave.

Vlomilci so ubili.

V vasi Ruševu blizu Slavonskega Broda je bilo ponoči vlomljeno v trgovino Antona Jakovca. Zjutraj je Jakovac s kmeti zasledoval vlomilce, ki so bili krenili preko Dilgore. Pri vasi Kindrova so zasledovali

dohiteli enega vlomilca, ki je jel streljati po njih. Zasledovalci so odgovorili na strele in Dušan Jelič je zadel vlomilca, da je obležal mrtev.

Maskirani navec ukradel pošto vrečo s 16,000 D.

Med vasemi Sošice in Kašta pri Žumberku je nag, toda maskiran tolovaj oropal pismonočca, ki sta imel s seboj pošto vrečo s 16,000 din. Napadalec so morale biti razmere dobro znane.

Nevarna tolovaja.

Oni dan ponoči sta se pojavila v Hohovci, v občini Sv. Križ pri Litiji dva neznanca, ki sta vdrla v hišo Marije Mrzelove. Pozvala sta Mrzelovo, ki je spala na peči, naj mirno obleži, nakar sta prebrskala vso hišo in odnesli 60 din in 40 starih avstrijskih srebrnikov. Pred odhodom sta vzela s seboj tudi bakren kotel, tako da ima Mrzelova okrog 600 din škode.

Odprite velike votline pri Šibeniku.

V neposredni bližini Šibenika na Gvozdenovem so te dni odkrili zanimivo podzemsko jamo, ki je menda največja votlina v vsej Dalmaciji. Ozek vhod v veliko votlino so poznali samo pastirji, ki pa so se jame izogibali, boječ se kač in duhov. Odprtina ni bila večja od 60 cm. Pred nekaj dnevi pa je skupina srednješolcev na svojem izletu prišla do tega vhoda in nekaj dijakov se je splazilo skozi ozko odprtino. Ko so si svetili z žepnimi svetilkami, so pogumni dijaki pršli kakih 200 m daleč. Da se ne bi izgubili po hodnikih, so se potem vrnili. Votlina bo dolga kakih 600 m in se že pripravljajo ekspedicija, ki jo bo preiskala.

PAPANIN IN PETROLEJKJE.

Uspeh Papaninove odprave ni prišel napredovanja, odklovanj in nagrad samo četverici njenih članov, temveč tudi posadkam ladij, ki so Papanina in njegove tovariške rešile. Dobiček so imeli razen tega izdelovalci raznih oblačil, konserv in tehničnih naprav, s katerimi je bila odprava opremljena. Papaninovi morje so bili z vsemi temi stvarmi zadovoljni, pritožujejo se samo nad petrolejkami, ki jim jih je dobavila neka lenjngrajska tovarna in ki so bile zelo slabe. Ta pritožba je imela za posledico temeljito preiskavo in v bližnjih dneh se začne v Leningradu sodno postopanje proti dvema bivšima ravnateljema te tovarne in dvema tehničnima uradnikoma. Obtožili so jih nemarnosti pri proizvajanju in izberi blaga.

Svidenje na filmskem platnu

V nekem kinematografu na pariške Montparnazu so predvajali pravkar dodatni program. Po risanem filmu so začeli s pariškimi aktualnostmi. Film je pokazal izlet s čolnom na Seini in se je nadaljeval z velikim požarom, ki je bil divjal prejšnji dan. Videti je bilo gasilce pri njihovem težkem delu, potem je bil smenalec obrnil svojo kamero proti množici, ki je požar opazovala.

Naknadno se je oglašil iz občinstva presunljiv krič: "Juan Juan!" Občinstvo se je smejalo in jezilo, ženski glas pa ni utihnil. Iz prvih vrst je potem planila neka ženska skozi dvorano, stekla k vratom in folkla s pestmi po njih, zahtevajoč naj ji odprejo. Občinstva se je polotila že skoraj panika, luči so se zasvetile, vratar in biljeter sta skočila k ženski in je odvedla v ravnateljevo pisarno.

Tam je v slabi francosčini povedala, da se imenuje Ana Roelasa in da je žena španskega zdravnika dr. Roelasa. Na begu iz Španije sta bila ločena drug od drugega in že več mesecev je nesrečnica iskala moža, ne da bi ga mogla najti. Ohajati jo je začela že misel, da je na begu iz domovine izgubil življenje. Sedaj pa ga je spoznala na filmskem platnu med množico, ki je opazovala požar, živega in zdravega.

Njeni zgodbi niso dosti verjele, toda ravnatelj je imel sočutje z njo in je velel, naj prinesejo ta filmski trak v pisarno, da bi ga tam še enkrat predvajali in pogledali, ali se ni zmotila. Tako se je tudi zgodilo. Ko se je kamera obrnila od gorečega postopja proti njej, je bilo na platnu videti mladega moža brez sukajčica in izrazito španskega tona, ki je prišel iz neke hiše in se uvrstil med gledalce. Ves prizor je trajal skoraj pol minute, notem so napravili luč in mlada Španka, ki se je tresla po vsem telesu, je dejala: "To je Juan, gotovo je to Juan!"

Prizorišča tega požara, ki ga je prikazoval film, ni bilo daleč od kinematografa in ravnatelj se je odločil, da stopi sam tja in pogleda, kako je stvarno. Uspeh je bil čudovit. Juan Roelasa je res stanoval v hiši, iz katere je prišel v filmu in

stanoval je tam že sedem mesecev. Najbolj čudovita stvar pri vsem tem pa je bilo to, da je tudi njegova žena stanovala komaj štiri hiše oddal. Drug drugoga sta iskala in se nista mogla najti.

Dr. Roelasa je bil pobegnil z nekimi rilaškimi čolnom pozneje nego žena in po raznih doživljajih je prispel v Pariz, kjer je iskal ženo. Med tem ko se je ona v francoski prestolnici preživljala z mednim salonom, je njemu uspelo, da je dobil namestitev kot sofer, ki je svojo službo opravljal ponoči. Po dnevih je spal in tako je umlji vo, da se nista nikoli srečala.

Sele čudovito naključje, ki ga je ob požaru spravilo iz spanja na ulico, ga postavilo pred filmsko kamero in ga nakazalo putem njegovi ženi v kinematografu. Se zaključilo s srečnim koncem to mahnito drama iz velike španske žaloigre. Sedaj sta pa sprot združena in srečna. A ravnatelj kinematografa, ki je igral v življenju obeh mladih zakoncev, ki sta poročena komaj leto dni, vlogo antičnega deus ex machina, je njiju najboljši prijatelj.

SODNIJSKI OGLASI iz stare domovine.

Og 538-3

UVEDBA POSTOPANJA ZA PROGLASITEV MRTVM MAZI JANEZ rojen dne 27. 3. 1870 na Vel. Blokah, sin Janeza in Marije roj. Skrabec samski, r. k. vere, pos. v Vel. Blokah št. 40, obč. tam srez Logatec, se je izselil pred 34 leti v Ameriko. Začetka je pisal domov, potem ni dal o sebi nobenega glasu več ter je zginil brez sledu.

Ker je potemtakem smatrat, da bo nastopil zakonita domneva smrti v smislu §-a 24, št. 2 o. d. z. se uvede na prošnjo nečakinje Modie Marije, pos. hčerke iz Vel. Blok št. 40, zast. po Pozniku Viktorju, jav. notarju v Ložu, postopanje za proglasitev mrtvim, ter se izda poziv, da se o pogrešanem poroča sodišču ali s tem postavljenemu skrbniku, gospodu Pozniku Viktorju, javnemu notarju v Ložu.

MAZI-JANEZ

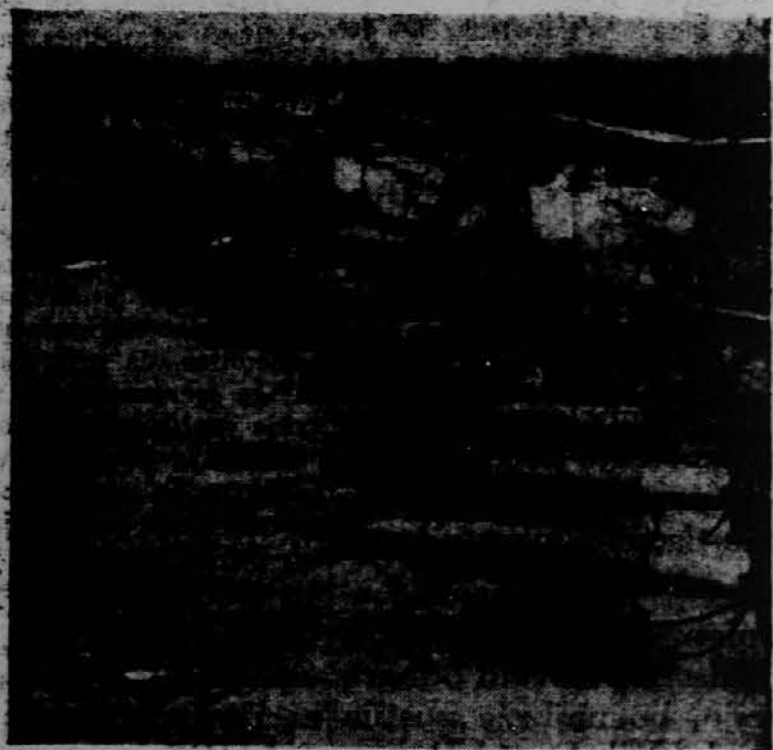
se poziva, da se zglašijo pri podpisane sodišču ali drugače da kako vest o sebi.

Po 15.4.1939 bo sodišče na vnovično prošnjo odločilo o prglasitvi mrtvim.

Okrožno sodišče v Ljubljani, odd. IV., dne 22. marca, 1938. Avsec, 1. r.

OGLAŠUJTE V "GLAS NARODA"

ANGLEŠKO-OBOROŽEVANJE

Na sliki vidimo zračne torpede na vojaškem letališču na južni obali Anglije za velike bombnike, ki jih je videti v ozadju.

Peter Zgaga

To je poglavje o ameriški demokraciji:

V New Yorku je živel ugleden možak, ki je v finančnem svetu zavzemal eno najvišjih mest.

Petkrat zaporedoma je bil izvoljen za predsednika newyorške denarne borze. Bil je član najuglednejših klubov in finančni svetovalec Morganov hiše.

Dasi je bil Richard Whitney večkratni milijonar, mu je manjkalo denarja. Najprej je spekuliral, nato si je pa začel po krivem prisvajati tuje premoženje.

Ko so mu prišli na sled, je napravil že nad pet milijonov dolarjev tujega denarja.

Arretirali so ga in postavil pred sodišče.

Spoznan je bil krivim, in sodnik ga je obsodil na ječo od petih do desetih let.

Od tistega hipa naprej ne uživa Whitney nobenih predností pred svojimi sovrstniki.

Prikljenili so ga k nekemu drugemu obsojencu in odpeljal v Sing Sing. Tam so ga skočili, ostrigli na balin, ga oblekli v kazensko obleko in mu vzeli ime. Dokler bo v Sing Singu, bo le številka.

Žena ga sme obiskati vsaki štirinajsti dni enkrat. Z njo smogovoriti skozi debelo mrežo.

Odkazali so mu najslabšo celico. Če se bo dobro obnašal, bo dobil boljši prostor. Užival bo isto hrano kot drugi kazencu in ko bo začel po štirinajstih dneh delati v eni ali drugi kazniški delavnici, bo zaslužil po pet centov na dan.

To je pa res demokracija, — bo rekel ta ali oni, — ker ni v Sing Singu razlike med bivšim milijonarjem in navadnim postopacem, ki ju je za segla roka pravice.

Res je to. K temu pa še majhno pripomombo.

Ko so Whitneyja peljali v Sing Sing, je bil v njegovi kompaniji možak, ki bo moral tri deset let sedeti za zidovjem.

Trideset let je dobil, ker je ukradel trideset dolarjev.

Whitney pa pet let za pet milijonov dolarjev.

Hvala lepa Clevelandškemu mesarskemu mojstru Kramerju za poslano velikonočno darilo. Kaj takega res nisem pričakoval. Gotovo je bil vsak rojak, ki je naročil od njega kak prekaljenega mesa, istofako za dovoljen kakor sem jaz.

To je filozofija moderne mladine:

— Vzela se bova, — skleneta dvajsetletni fant in šestnajstletno dekle. — Vzela se bova in uobena stvar na svetu nam ne more ubraniti.

— Saj vendar nimata nič! Oba sta brez dela. Kako se bo sta živela? — jima ugovarjajo.

— Za lajsens si bova izposodila dva dolarja. Drugega na ma pa ni treba.

— Poroka je lahka stvar. Kaj pa potem?

— Po poroki bova živela vsak pri svojih stariših kot živiva sedaj. Takole devet ali deset mesecev. Potem bo pa prišel otročiček na svet. In ko bova imela otroka, nama moraj dati relief. S tistim denarjem si bova pa dom ustanovila in živela kot jih živi stotisoče nam enakih.

Denarne pošiljatve DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU. Table with exchange rates for various currencies and locations.

Važno za potovanje. SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau) 216 West 18th Street New York, N. Y.

Kratka Dnevna Zgodba

KO SEM SE SREČAL Z LEVI V PUŠČAVI

Bilo je med jezeroma Natron in Viktorija, v veliki pustinji Serengenti, kjer se razteza velikanski živalski raj. S svojo filmsko kamero sem na nekav način lovil tankajšnje velike zverjadi. Iz Narobija sem se v družbi 40 nosačev pripeljal semkaj nahač na leva. Prav na tistem sem upal, da se mi bo posrečilo dobiti pred kamero celo levjo družino, kar bi samo na sebi ne bilo nemogoče, saj se dogaja, da levi tudi v tropah hodijo na lov. Vendar smo morali okusiti veliko porojlo potrpeljiva, ker smo po cele dneve hodili, ne da bi našli le eno levjo sled.

Nazadnje smo prišli v kraje, kjer je bilo vedno manj raznovrstnih antilop, gazel, gnajev in ceber. Iz tega, ker je bilo teh živali vedno manj na spregled, smo sklepali, da tukaj deluje kak večji ropar. Poznega popoldneva pa smo našli zanesljivo levjo sled; našli smo oglodane živalske kosti, kakor jih zna le lev oglodati. Da ne bi izgubili levje sledi, smo sklenili kar tankaj prenočiti. Razpeli smo svoje šotore in kmalu zasпали.

Nakonkrat pa se je okoli nas kar zemlja stresla. Prav bližje nas je rjovel lev. Izkazalo se je, da po pravici zasluži ime, ki so mu ga dali Arabci, ki mu pravijo "esed", kar se pravi, tisti, ki razburja. In res je bilo naše taborišče takoj na nogah in vse razburjeno. Živali so kakor nore tekale sem in tja. Velblodi so poskušali potrgati svoje vezi in pobegniti. Vse živali, ki pozneje tega roparja, skoraj od groze zblazne, ko zašlišijo njegovo rjovenje. Rjovenje samo dovolj označuje leva samega. To rjovenje je prav za prav izraz njegove sile in moči. Ni je živali, ki bi mogla dati od sebe tako mogočnega glas. Arabci vele levjemu rjovenju "raad" kar bi so po naše reklo gróm. Nepopisno u-

vali streljal, ker se držim načela, da ubijem čim manj živali. Vendar sem v tem hipu moral biti sila previden in na vse pripravljen. Staremu levjemu samcu sem gledal v obraz. To gledanje sicer ni dolgo trajalo, vendar je bil to kljub silnemu razburjenju nepopisno lep pogled. "Stari gospodar" je venomer škilil vame ter grdo gledel. Je pa mirno stal, le glavo je visoko dvignil in rep je pobesil. Drugi lev, ki sem sodil, da je levinja, pa je ležal nekaj metrov v stran v travi.

Pred levom je ležala antilopa ki jo je bil najbrž poprej raztrgal. In kazal je, da ga nikakor ne veseli, da bi opustil svoj komaj začetni obed. Kajpada sem želel, da bi moji spremljevalci, sem obstal ter svojo puško zamenjal s kamero. In res se mi je posrečilo, da sem filmal gospodarja džungle na 40 metrov razdalje, ko se je ravno mastil s svojim obedom. Ko sem bil ves pri stvari, da bi dobil čim lepšo sliko, se je lev obrnil ter mi pokazal svoj hrbet. Počasi je mahal s svojim močnim repom ter divje godel.

Tedaj pa se je tudi v gmovju čisto blizu nas nekaj zganilo. Videli smo sliko, ki je poprej nismo videli, ki pa nam je pokazala, v kakši nevarnosti smo prav bili. Tik pred nami se je dvignilo 4 ali 5 drugih levov, ki so menda prebavljali obed. Lahko rečem, da sem v tistem hipu slišal biti svoje srce. In ničesar si nisem bolj želel, kakor da bi se nikdar ne bil lotil tod iskati levov. Zadeva je namreč za nas postajala vedno nevarnejša. Levi so bili namreč medtem poobedovali ter so kazali, da se menda ne kanijo brez slovesa posloviti od nas. Mislim, da so nam res hoteli kaj zagosti.

Nekaj živali je odšlo, ne da bi se za nas še kaj brigalo. Kaj bo, če se srečajo z mojimi gonjači? Da bi odposlal enega mojih spremljevalcev, da bi jih posvaril, je bilo preveč nevarno. Ali pa naj bi živali opozorili na nas s strelom? Strel bi gonjači slišali in bi bili opozorjeni, da nekaj ni v redu. Sklenil sem storiti zadnje. Imel sem streliva za štiri strele. Vse svoje živce sem moral napeti, da sem bil nevarnemu položaju kos. Moj prvi puškonosec je prevzel mojo kamero, zato pa mi je izročil mojo dvocevno puško na kroglo, kaliber 450. Naglo sem pomeiril in poslal v leva prvo kroglo, ki je dobro običala v levovi strani. Takoj nato sem sprožil vdrugič, nakar je lev padel. Sedaj smo imeli opravil samo še z enim levom. Kar pa se je sedaj dogajalo, to se je vse zgodilo tako hitro, da tega nikakor ni mogoče popisati.

Moji spremljevalci so tega zadnjega leva gonili vedno bliže k meni. Krog okoli njega se je vedno bolj zoževal. Lev se je vznemirjal in je tekal sem in tja. Nazadnje ni videl nobenega izhoda več. V velikanskih skokih je pridiral k meni. Preden sem se zavedel, in sem mogel streljati, so bile levje šape na mojih prsih. Lev me je v silnem zalepu podr. da sem s puško v roki padel vznak na zemljo, lev pa je izginil v daljavi. Ker sem precej trdo padel na tla, sem se onesvestil. Ko sem se zopet zvedel, sem že ležal v svojem šotoru, povezan z-

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. - Naročnina za stari kraj stane \$7. - V Italijo lista ne pošiljamo.

oblizi in obvezani. Zaradi tega dogodovščine sem nekaj časa moral mirovati. Ko pa se mi je kmalu zboljšalo, smo odšli svoje šotore in odšli iz tega nevarnega kraja.

Ker je bilo tako ukazano, da sedaj sledi filmanje goril, sem se za malo časa vrnil v Nairobi, nakar smo odšli v Mikenske gore, ki so v belgijskem Kongu.

Oporoka Bernarda Shawa

Čim je slavni angleški dramatik Shaw zvedel, da je umrl Gabriel d'Annunzio, je sedel za pisalno mizo, in jel pisati. Ni pa napisal sožalnega pisma, niti nekrologa, temveč svojo oporoko. Shaw se dobro zaveda, kako izpremenljivi so njegovi obhodki in kako nestanovitven je kapital. Zato napiše vsako leto v prvem četrtletju novo oporoko in jo označi z letnico. Stare oporoke ne uniči, temveč ima spravljene in tako bodo gotovo nekoč posebnost svoje vrste.

Shaw gre v svojem čudaštvu celo tako daleč, da piše svoje oporoke vedno v začetku leta, toda samo kadar umre kak slaven mož. Ker cenijo njegovo premoženje na 200,000 funtov sterlingov, mu ne smemo zamisliti, da piše oporoke. Svojega premoženja ni posebno vesel in

baje niti točno ne ve, koliko in kje ga ima ker je prišel do spoznanja, da je delal v prvi vrsti za državno in občinsko blagajno. Bil je namreč vedno visoko obdavčen.

Njegova oporoka gotovo ne bo zadovoljila mnogih ljudi in najbrž bo izzvala tudi spore. Sam je dejal, da ta oporoka ne bo nikomur po volji, ker je sklenil, da ne sme živa duša imeti od njegovega premoženja gnotne koristi. Shaw namerava baje zapustiti svoje milijone nekaterim zavodom, ni pa še znane, katerim in koliko. Precej bo baje zapustil zavodom, ki jim je poverjena skrb za lepoto angleškega jezika, njegove fonetike in izgovorjave.

Mož, kakor je Shaw si lahko doveli marsikatero vrtoglavost, tako tudi pisanje oporoke vsako leto samo za reklamo in o-

sebno zadovoljstvo, da more presenečati svet z vedno novimi vrtoglavostmi.

NAJVEČJA URA NA SVETU.

Največjo uro na svetu so postavili na 267 metrov dolgi peron glavne postaje v Lipskem. Nje kazalnik ima premer 2.70 m. Na tej postaji, ki je največja v Nemčiji, je 200 ur in vse so priključene na uro, katere tok urejajo vsako jutro po nekem Morseovem znaku iz Berlina. Vseh teh 200 ur poganja elektrika.

RAD BI POIZVEDEL

kje se nahaja MIKE STEFANICH, rodom iz Zupudje, Belokrajina. Prosim rojake, kateri ve za njegov naslov, mi sporoči, za kar se mi na prejš zahvaljujem; če pa sam čita, prosim, da se mi oglasi. Peter Zalec, Little Langlae, Prov. Ontario, Canada. (3x)

Poučni spisi:

- AHN'S NEW AMERICAN INTERPRETER. Trda vez. 279 stran. Cena \$1.10
AMERIKA IN AMERIKANCI. Spisal Rev. J. M. Trunk. (608 strani.) Trdo vezano
ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO. S. mavih dr. F. J. Kern. Vezano. Cena \$2.00
BURSKA VOJSKA. 95 stran. Cena 40c.
BODOČI DRŽAVLJANI naj naroče knjižico "How to become a citizen of the United States".
BREKPOSELNIŠTVO IN PROBLEMI SKREBTVA ZA BREKPOSELNE. 75 stran. Cena 35c.
DENAR. Spisal dr. Karl Engliš. 238 stran.
DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK. Spisal Franjo Dular. 278 stran. Cena trda vez \$1.50
DO ORHIDA DO BITOLJA. 124 stran.
GOVEDOREJA. Spisal R. Legvart. 143 stran.
IZ TAJNOSTI PRIRODE. 83 stran.
KOKOŠJEREJA. Nestravi Valentin Rasingar. 64 stran.
KRATKA SRSKA GRAMATIKA. 66 stran.
KRATKA ZGOVORINA SLOVENCEV, BEVATOV IN SRBOV. 96 stran.
KNJIGA O LEPEM VEDENJU. (Urban.) Vez. Cena \$1.25
KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU. 111 str. Cena 50c.
KUBIČNA RAČUNICA. Trda vez. 144 str.
LJUDSKA KUJARICA. najnovejša in praktična zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c.
MATERIJA IN ENERGIJA. Spisal dr. Lavo Čermelj. 8 slikam. 100 stran.
MLEKARSTVO. Spisal Anton Pevc. 8 slikam. 168 stran.

- NAROD. K. IZUMIRA. 101 stran.
NAŠE ŠKODLJIVE ŽIVALI v PODOBI in BESEDI. Spisal Fran Erjavec. 224 stran. Broš. Cena 40c.
OBRTNO KNJIGOVODSTVO. 258 stran. Vez.
ODKRITJE AMERIKE. spisal H. MAJAR. Trije deli: 162, 141, 133 stran. Cena mehko vez
PRAKTIČNI RAČUNAR. Trda vez. 251 str.
PROBLEMI SODOBNE FILOZOFIJE. Spisal dr. F. Veber. 341 stran.
RUSKI REALIZEM. Spisal dr. Ivan Prijatelj. 413 stran.
SPOMINI (izk. Jože Lavtinar.) 243 stran.
SPLOŠNI PODUR, KAKO OBDELOVATI IN IZBOLJŠATI POLJE IN VRTOVE. Cena broš. Cena 50c.
SLOV.-ANGLEŠKI IN ANGLEŠKO-SLOVENSLOVAR. 148 stran. Cena 90c.
SLOVENSKO-NEMŠKI SLOVAR. 143 str.
UVOD V FILOZOFIJO. Spisal dr. Franc Veber. 352 stran. Cena 75c.
UMNI KMETOVALEC. Spisal Franc Povše. Cena broš. Cena 50c.
VELIKI VSEVEDEŽ. 144 stran.
VODNIKI IN FREROKI. 128 stran.
ZDRAVILNA ŽELIŠČA. 62 stran. Cena 50c.
VERNE DUŠE V VICAR. Spisal Prosper Merimee. 80 stran. Cena. 30
VOLK SPOKORNIK (spisal Franc Melko; 8 slikam) Trda vez. \$1.00
ZADNJI DNEVI NESREČNEGA KRALJA. 80c

Kuharske KNJIGE

- LJUDSKA KUJARICA. Najnovejša zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c.
KUHARICA. 965 navodil, 255 strani. Cena: broš. \$1.25, vez. \$1.50
SLOVENSKA KUJARICA. Najpopolnejša izdaja, 728 strani. Cena \$6.00
MLEKARSTVO. Spisal Anton Pevc. 8 slikam. 168 stran. Cena \$1.00

VAŽNO ZA NAROČNIKE
Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto.

- CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Lashin
COLORADO: Pueblo, Peter Cutig, A. Saffie
INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupančič
ILLINOIS: Chicago, J. Bevič
MARYLAND: Baltimore, Fr. Vodopivec
MICHIGAN: Detroit, L. Plankar
MINNESOTA: Chisholm, Frank Gouze, J. Lukanien
MONTANA: Roundup, M. M. Panian
NEBRASKA: Omaha, P. Broderick
NEW YORK: Gowanda, Karl Struhsch

- OHIO: Barberton, Frank Troha
OREGON: Oregon City, J. Koblar
PENNSYLVANIA: Bessemer, Anton Ipavec
WISCONSIN: Milwaukee, West Alla, Fr. Skok
WYOMING: Rock Springs, Louis Tauscher

UPRAVA "GLAS NARODA"
Vsek zastopnik izda potrdilo za svoje, katero je prejel. Zastopnike toplo pripravljamo.

ŠKRJANČEK

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. M.

70

"Dozdeva se mi," nadaljuje Anita, "da je Kurt govoril z Ingo o svojem namenu, da poroči Hermo. In zdi se mi, da je Inga v svojem ponosu nasprotna tej nameri in hoče zato Hermo spraviti od hiše. Išče samo še zadosten povod. Jaz pa ne morem dovoliti, da bi Hermo izgubila svojo službo. Tako je bila srečna, da jo je dobila in za otroke si ne morem misliti boljše vzgojiteljice. Mogoče bi mogla Ingi reči, da se ji ni treba bati, da bo Hermo sprejela Kurtovo snubitev, toda prvič bi mi to komaj verjela, drugič pa, če se motim in Kurt z njo o tem še ni govoril, tedaj bi Hermino stališče še bolj obtežila. Zato prihajam k vam, Gunnar. Kaj naj naredim?"

Gunnar se globoko oddahne.
"Najprej se vam iskreno zahvalim za vaše zaupanje, Anita. Ne morete si misliti, kako uslugo ste tudi meni napravili. Popolnoma odkrito, draga prijateljica — Hermo Hellowo ljubim — in — in ne mislim, da sem predrzen, ako mislim, da je tudi ona meni naklonjena."

Anita se veselo obesi na njegovo ramo in sončni svet se razlije čez njen obraz.

"O, ta učiteljica ima veliko moč nad moškimi sreči. Torej, tudi moj prijatelj Gunnar je podlegel njenim čarom? Torej, odkritost za odkritost — to se mi je nekoliko dozdevalo, kakor se mi tudi zdi, da Hermino srce bije za vas. Ako samo izgovorim vaše ime, že ji šine kri v lice in če kaj lepega govorim o vas, me kar zamaknjena posluša in mi z veseljem pritrjuje, ako ji pravim, da ste vi najboljši, najzanesljivejši in najplemenitejši mož na svetu. Toda več vam nočem izdati o svojih opazovanjih, to se tiče samo vas in Hermo. Sedaj pa tudi vem, da sem imela prav, ko sem se v svojih skrbih obrnila na vas. Ali ne mislite tudi vi, da je Inga zato tako sitna proti Hermi, ker se v svojem ponosu boji, da bo Hermo njena svakinja?"

Gunnar pa ve predobro, da ima Inga drug povod za svoje obnašanje. Ve, da se ji dozdeva, da je imel Hermo rad in da je Ingo zavrgel in je zaradi tega ljubosumna. Toda tega noče izpregovoriti, ker je hotel Ingo ščititi.

"Ne, Anita, skoro natančno vem, zakaj ima Inga take muhe. Toda natančnejšega vam ne morem povedati. Zato se mi zdi boljše, da o tem z Ingo ne govorite. Kurt pa je sump srečen, da je svojo nesramnost hotel popraviti z resno snubitvijo, drugače bi mu slaba predla. Prosim, da pustite, da gredo stvari nekaj časa tako dalje. Hermi pa samo pripravljajte, da naj ne bo zbegana zaradi tega, ako baronica Holst navidezno ni več zadovoljna z njo. Službe ji zaradi tega ne bo odpovedala, ker ste Hermo vi najeli in jo tudi samo vi smete odsloviti. Pojasnite ji to. Kaj ne, midva vselega škrjančka ne marava pustiti z Lindecka?"

To pravi tako gorko in mehko, da se Aniti oči porosijo in mu stisne roko.

"Saj pravim, Gunnar, ako se kdo na vas obrne v kakih skrbih, so že odstranjene."

Gunnar jo pogleda.

"Ali so to bile vse vaše skrbi, Anita? — To so bile bolj skrbi za druge ljudi. Ali jih tudi nimate glede sebe?"

Anita zardi, se poredno zasmeje in malo v zadregi pravi: "O, imam jih že, toda niso še tako velike. Sedaj bom ž njimi še sama opravila. Ako pa nekega dne tega ne bom več mogla — bodite prepričani, potem bom zopet prišla k vam s svojimi skrbmi."

"To tudi zahtevam s pravico prijateljstva, Anita. Sedaj pa še enkrat iskrena hvala, da ste svojo zaupnost do Hermo prelomili. S tem ste mi prihranili mnogo nemira. In menda mi ni še treba vprosi, da mi tudi v bodoče stojite ob strani."

"Ne, tega vam ni treba. Hermo je moja prijateljica in da smatram prijateljstvo za resno zadevo, to veste."

Gunnar ji prikimava in ji v slovo poda roko.

Anita se vrne v grad, Gunnar pa gre v svojo pisarno, kjer ga je čakalo mnogo dela.

Hermo je z otrokoma v parku in ju uči. V občevanju s svojima učencema vedno pozabi vse svoje skrbi in je vedra in vesela, kot vedno. Pri računskem pouku je zopet zelo veselo; danes so šteli cvetlice, ki jih je bilo treba sešteti. Koliko cvetlic je treba za šopek, za venec? Koliko vencev je mogoče splesti s sto cvetlicami? Šopek za staro mater mora imeti trideset cvetlic, za mamo petindvajset, za teto Anito pa dvajset.

Medtem pa Hermo pleče iz poljskih cvetlic venec za Hannelore. Tudi Dieter hoče za nadomestilo za venec kaj imeti, toda mu je samo nekaj pripovedovala o viteštvu. Moški se morajo v prilog ženskam včasih tudi odpovedati kakih želji in mali Dieter je že skoro prepričan, da je mož, Hannelore pa samo majhno dekletce. Tedaj pa ga Hermo nežno potegne. Pravi mu, da mora, če hoče biti mož, biti proti malemu dekletcu zelo viteški. Hannelore dobi svoj venec. Dieter ji ga celo sam posadi na glavo. Zato pa dobi Dieter robec iz listov, ki so bili zvezani s tankimi klinčki. Ta robec mu Hannelore ovije okoli vratu. Tako je bil poplačan za svoje viteštvo. Sedaj pa morajo še naglo preračunati, koliko listov je bilo treba za robec in koliko klinčkov.

Tako ju je Hermo vse učila z igračo. Toda to prijetno učenje je skalil Kurt. Malomarnih korakov pride po peščenih poti, z rokami v hlačnih žepih in s slanimkom globoko čez čelo. Postavi se pred učiteljico in pogleda Hermo s tako poželjivimi očmi, da se v jezi razburi.

"Ali ne bi mogel tudi jaz kaj pridobiti pri vašem računskem pouku, gospica Hell?"

Hermo ga mirno in resno pogleda.

"Prosim, ali ne bi hoteli rajši iti dalje, da ne boste motili otrok pri učenju? Ne pazita, ako ju kdo posluša."

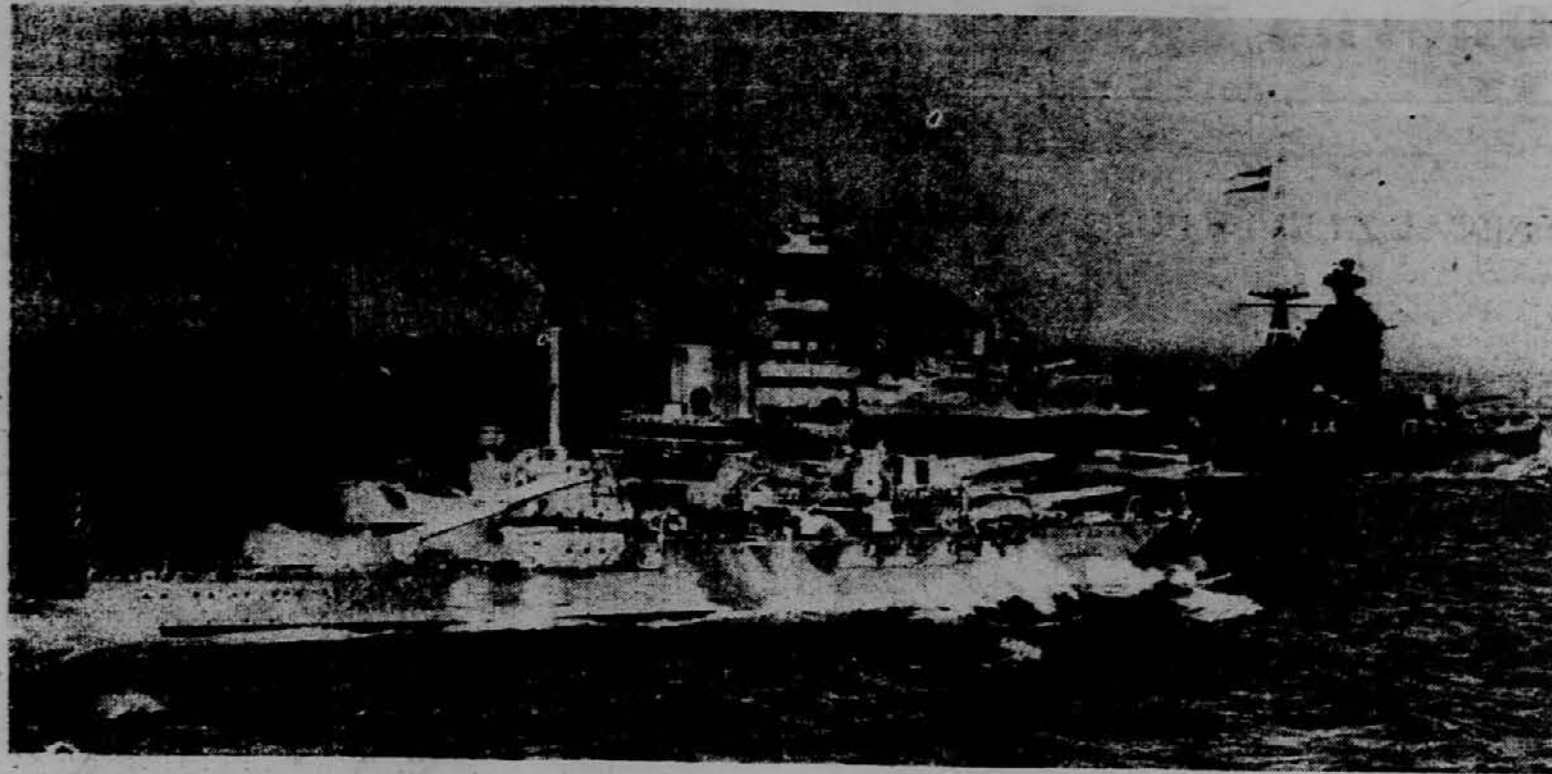
"Vedno me podite od sebe. Vendar ne bodite tako kruti. Saj ste me že dovolj ponižali. Ali vam Anita ni povedala, kakšno žrtev sem vam pripravljen prinesiti, da bi vas mogel imeti?"

Hermo se kaže, kot njegovih besed ni slišala. Samo Dieterju pravi:

"Dieter, ali mi hočeš povedati, kaj kak gospod ne sme, kadar govori s kako damo?"

(Dalje prihodnjic.)

PLAVAJOČE TRDNJAVE V SREDOZEMSKEM MORJU

"Malaya", "Nelson" in "Warship", tri največje angleške bojne ladje, fotografirane o priliki zadnjih manevrov v Sredozemskem morju.

Razne vesti.

SONCE, VIR ŽIVLJENJA.

Že v najstarejših časih so živelci ljudstva, ki so častila sonce kot božanstvo. Čutila so, da zavisi vse njihovo življenje od njega, zato so ga molila. Današnji človek pa večinoma ne sluti, kako hvaležen bi moral biti viru svetlobe in toplote. Ameriški fizik Heel piše o tem sledeče:

Bitja se morajo hraniti in porabljajo pri tem skrob kot najvažnejše živilo. V kruhu in zelenjavi ga jemo neposredno, v mesu rastlinojednih živali pa neposredno. Vsako živo bitje, naj si bo žival ali rastlina, se hrani s skrobom. Sveda je tu neka važna razlika. Rastline imajo same svoj laboratorij, ki pripravlja skrob, živali pa tega ne morejo in so navezane na posredovanje rastlin.

Rastlinski list je tisti laboratorij, v katerem nastaja skrob iz ogljika in vode. Zato je potrebna v prvi vrsti energija, ki si jo rastline pridobivajo iz sončne svetlobe in toplote. Skrob, ki pri tem nastaja, se uporablja po nekih preoblikovanjih za tvorbo debel, ki jih pokurimo potem kot drva. Za skrob enega samega kosa lesa je treba mnogo tednov in mesecev sončnega žara. Drva vsebujejo torej koncentrirano energijo.

Tudi premog nam daje prav za prav sončno toploto. Rastline davnih dob so svojo snov spremenile v milijonih let, najprvo v šoto, potem v rjavi premog, potem v črni premog. Če kurimo s premogom, se moramo za njegovo toploto zahvaliti to, rej sončnemu žaru, ki je napajal zemljo dolge milijone let. Iz istega vira dajeta bencin in petrolej pri svojem zgorevanju vročino. Če pogledamo razne vire, sile, ki nam omogočajo življenje na tej zemlji, bomo ugotavljali vedno znova, da izvira jo iz sonca.

V prejšnjih časih, ko so se po oceanih vozili že v jadrnicah, je bilo sonce isto tako gonilna sila. Veter nastaja namreč tako, da se nekje deli zemlje bolj ogrejejo nego drugi. Ogreti zrak se širi in je specifično lažji. Hladnejši in gostejši zrak, ki ga obdaja, ga potiska navzgor. Hladnejši zrak se pretaka potem kot veter proti bolj ogretim predelom.

Vemo, da je svetovna zaloga premoga, pa naj bo še tako velika, vendarle omejena. Zato se bavijo že danes z mislijo, kako bi našli nadomestilo za premog in mislijo, da bi to nadomestilo predstavljale vodne sile. A tudi te so posledica sončne energije. Sonce izžareva svojo vročino preko morij, jezer in rek in spreminja vsak dan mnogo nešteto ton vode v paro. Vodna para prehaja v zrak in

pada potem iz njega kot dež na zemljo. Tako se voda ne prestando nadomešča in se ohranja energijski vir.

Tudi notranja toplota zemlje je lahko vir energije. Pred nedavnim so poročali, da namerava islandska vlada izkoristiti tamkajšnje gejzire za kurjavo stanovanj in poslovnih prostorov. Tudi v nekaterih delih Italije in v Kaliforniji izbijajo vroči vreli pare neprestano iz zemeljske notranosti in to paro uporablja za pogon parnih strojev. Po današnjem naziranju znanosti je vir sile v tem primeru razpadanje radioaktivnih snovi v skalni gnoti zemeljske skorje in tudi ta energija izvira prvotno iz sonca. Vidimo torej, da je sonce dejansko pravi vir vsega življenja, in da bi to življenje na zemlji brez njega ne bilo mogoče.

NESREČNA GRETA GARBO.

Med Greta Garbo in družbo Metro-Goldwyn-Meyer je nastal oster spor. Družba je zvezdki prepovedala poroko z dirigentom Stokovskim.

Božanska Greta, ki je še pred nekaj tedni odločno demantirala vsako vest o svoji bližnji

poroki s slavnim glasbenikom, je med tem svoje zadržanje spremenila. Ta čas se mudi, kakor znano, v Italiji ni sicer v družbi svojega zaročenca — Stokovskega. Prijateljem in novinarjem v zadnjem času ni več tajila, da bi se ne hotela poročiti z njim.

Pred nekoliko dnevi je izšla iz krogov njenih prijateljev vest, da se bo poroka izvršila v najbližjih dneh v Rapallo. Toda družba Metro-Goldwyn-Meyer pri kateri je Greta angažirana do konca l. 1940, je v zadnjem trenutku prekrizala ta načrt. Klicuje se na pogodbo, v kateri stoji jasno in jedrnat, da se imetnica pred koncem tega roka ne sme poročiti. Družba meni, da bi imela veliko škodo od tega, če bi se zvezda te točke ne držala. Bilo je že cel kup brzojavk med Greta in družbo, a družba svojega stališča doslej in hotela spremeniti.

Ostaneta dve možnosti: da se Greta požviga na pogodbo in plača veliko kazen ter se poroči, ali pa da se vda in poroko preloži. Govore že o tem, da se je odločila za drugo možnost in izjavila, da potem svoje pogodbe z družbo ne bo več obnovila. V tem primeru bi je gledali na platnu samo še dve leti.

Ves svet je pozoren na to,

kako se bo stvar zaključila. Reklamna poteza s to poroko je torej uspela v polni meri.

PET MILIJONOV V MAVČEVI OBVEZI.

Iz Bratislave poročajo listi, da je neki tamkajšnji sofer dobil naročilo, naj se pelje na Dunaj, kjer bi v neki tamkajšnji bolnišnici dobil bolnika, katerega naj pripelje v Bratislavo.

Sofer je res takoj odpeljal na Dunaj pred listo bolnišnico, kjer je stopil v avto češkoslovaški tovarnar. Mož je imel roko v zapestju in mavče vi obvezi. Ko je avto pripeljal do meje, ga je seveda ustavila nemška obmejna finančna straža. Finančni stražnik je pregledal vsega moža v avtomobilu, vendar ni nič našel. Ker pa se mu je vse ponašanje zelo sumljivo ali pa je bil morda že na kaj takega opozorjen, se je začel zanimati tudi za mavčev obvezo na roki. Tovarnar je sicer trdil, da ga roka boli in prosil, naj se je ne dotika. Finančni organ pa se za to ni zanimal, marveč je naglo prerezal obvezo, iz katere se je usulo za 600.000 Šilingov bankovcev, kar v dinarju znaša pet milijonov. Sedaj je bila roka zdrava, tovarnarja pa so takoj aretirali.

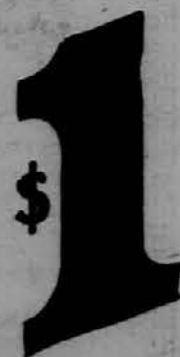
ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

"Naši Kraji"

VSAK bi rad šel s svojo družino na obisk v staro domovino in jim razkazal lepote svoje rojstne dežele. Seveda, ta srečna priložnost ni vsakemu dana, pač tukaj je prilika, da prinesete te lepote, ki je vaša dedščina, v vaš dom. Sleherni, ki je imel to knjigo v roki, je bil ginjen. Z radostjo in ponosom jo boste pokazali vašim sosedom.

Slike so v bakrotisku, tiskane na dober papir in samo na eni strani, v velikosti 5 x 7 1/2 inčev.

Ta krasna knjiga vsebuje 87 slik vas stane samo

NAROČITE PRI:

KNJIGARNI "GLAS NARODA", 216 WES 18th ST., NEW YORK

Narcize pod Golico

VSE PARNIKE
in
LINIJE
ki so
važne za
Slovence
zastopa:
SLOVENIC PUBL. CO.
YUGOSLAV TRAVEL DEPT.
216 W. 18th St., New York, N. Y.

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

- 25. aprila: Lafayette v Havre, Aquitania v Cherbourg
- 26. aprila: Bremen v Bremen, Roma v Genoa
- 27. aprila: Queen Mary v Cherbourg, Ile de France v Havre
- 30. aprila: Paris v Havre, Conte di Savoia v Genoa
- 2. maja: Europa v Bremen
- 4. maja: Normandie v Havre, New York v Hamburg
- 6. maja: Vulcania v Trst
- 10. maja: Bremen v Bremen
- 11. maja: Queen Mary v Cherbourg, Hansa v Hamburg
- 12. maja: Champlain v Havre
- 14. maja: Rex v Genoa
- 18. maja: Normandie v Havre, Europa v Bremen
- 21. maja: Saturnia v Trst
- 25. maja: Queen Mary v Cherbourg
- 27. maja: Lafayette v Havre, Bremen v Bremen
- 28. maja: Conte di Savoia v Genoa
- 1. junija: New York v Hamburg, Aquitania v Cherbourg, Normandie v Havre
- 3. junija: Europa v Bremen
- 4. junija: Roma v Genoa
- 7. junija: Ile de France v Havre
- 8. junija: Queen Mary v Cherbourg, Hansa v Hamburg
- 11. junija: Rex v Genoa, Columbus v Bremen, Champlain v Havre
- 15. junija: Normandie v Havre, Aquitania v Cherbourg, Bremen v Bremen
- 18. junija: Normandie v Havre, Bremen v Bremen
- 18. junija: Conte di Savoia v Genoa, Aquitania v Cherbourg
- 21. junija: Lafayette v Havre, Europa v Bremen
- 22. junija: Queen Mary v Cherbourg, Ile de France v Havre
- 25. junija: Vulcania v Trst
- 29. junija: New York v Hamburg, Normandie v Havre, Aquitania v Cherbourg
- 2. julija: Bremen v Bremen, Champlain v Havre, Rex v Genoa